

Edward Nieznański

Interpretacje wykładu Nielsa Öffenbergera

Studia Philosophiae Christianae 37/1, 116-117

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

że trychotomizacja pojęcia fałszu jest zabiegiem koniecznym, chociaż powoduje niezgodną z intuicjami falsyfikację.

tłum. Edward Nieznański

EDWARD NIEZNAŃSKI

Wydział Filozofii Chrześcijańskiej, UKSW

INTERPRETACJE WYKŁADU NIELSA ÖFFENBERGERA

1. Kwadrat logiczny:

$\alpha \in \{a, e\}$

$a^* = e, e^* = a$ contrarietas

$a^+ = o, e^+ = i$ contradictio

$a^u = u, e^u = u'$ oppositio

$a^{*+} = i, e^{*+} = o$ subalternatio

2. Wartości logiczne:

Niech „ ε ” znaczy „jest”,

„V” – „wartość”,

„F” – „Falschheit (fałsz)”,

„W” – „Wahrheit (prawdę)”.

a) $\alpha \varepsilon \text{ HOLE PSEUDES} \leftrightarrow V(\alpha) = F \wedge V(\alpha^*) = W$

b) $\alpha \varepsilon \text{ EPI TI PSEUDES} \leftrightarrow V(\alpha) = F \wedge V(\alpha^*) = F \wedge V(\alpha^+) = W$

c) $\alpha \varepsilon \text{ HOLE PSEUDES}$ więc $V(\alpha) = F$ więc $V(\alpha^*) = W, V(\alpha^+) = W,$
 $V(\alpha^{*+}) = F, V(\alpha^u) = F$

c1) $\alpha = e, \alpha^* = a, \alpha^+ = i, \alpha^{*+} = o, \alpha^u = u'$

c2) $\alpha = a, \alpha^* = e, \alpha^+ = o, \alpha^{*+} = i, \alpha^u = u$

B1 ad c1: α / Keine Menschen sind Lebewesen¹

B2 ad c2: α / Alle Löwe sind Tiger

3. Zredukowanie ogólnej prawdy do fałszywego szczegółu:

d) $\alpha^u \varepsilon \text{ EPI TI PSEUDES}_j$ (via totum pro parte)

$\leftrightarrow V(\alpha) = W \wedge V(\alpha^u) = F$

d1) $\alpha = a, \alpha^u = u$

d2) $\alpha = e, \alpha^u = u'$

¹ B1, ... to Beispiel 1 (przykład 1), ...

B3 ad d1: / Alle Menschen sind Lebewesen

B4 ad d2: / Kein Tiger ist eine Schlange

4. Rozszerzenie prawdziwego szczegółu do fałszywego ogółu:

e) $\beta \in EPI TI PSEUDES_2$ (via pars pro toto) do α^+

$$\leftrightarrow V(\alpha)=F \wedge (\beta=\alpha^{*+} \vee \beta=\alpha^u) \wedge V(\beta)=W$$

$$e1) \beta \in \{i,u\}, \alpha=a, \alpha^*=o, \alpha^{*+}=i, \alpha^u=u$$

$$e2) \beta \in \{o,u'\}, \alpha=e, \alpha^*=i, \alpha^{*+}=o, \alpha^u=u'$$

B5 ad e1: α / Alle Menschen treiben Geometrie

B6 ad e1: α / Alle Menschen sind ehrlich

B7 ad e2: α / Kein Mensch ist ehrlich

5. Definicje:

(1) $\alpha \in HOLE ALETES_1$ do $\alpha^* \leftrightarrow \alpha^* \in HOLE PSEUDES$ do α

$$\leftrightarrow V(\alpha)=W \wedge V(\alpha^*)=F$$

(2) $\alpha \in HOLE ALETES_2$ do $\alpha^u \leftrightarrow \alpha^u \in EPI TI PSEUDES_1$ do α

$$\leftrightarrow V(\alpha)=W \wedge V(\alpha^u)=F$$

(3) $\alpha^+ \in EPI TI ALETES$ do $\beta \leftrightarrow \beta \in EPI TI PSEUDES_2$ do α^+

$$\leftrightarrow V(\alpha)=F \wedge (\beta=\alpha^{*+} \vee \beta=\alpha^u) \wedge V(\beta)=W$$

TADEUSZ SOŚNIAK

Institut Filozofii, UŚ

FILOZOFIA SZTUKI ŻYWIÓŁÓW

Estetyczne aspekty wody, ziemi, powietrza i ognia oraz ich symbolika w sztuce współczesnej to problem rozległy i wielowymiarowy. W ostatnich dekadach naszego wieku daje się zauważyć zarówno w sztuce, jak i towarzyszącej jej filozofii intensywny wzrost zainteresowań tego rodzaju problematyką. Jak zauważa M. Gołaszewska: „Dostrzeżenie piękna żywiołów zależne jest od okoliczności, w jakich człowiek ma z nimi do czynienia: czy znajduje się w ich sercu, walczy z nimi, doznaje zniszczeń i nieszczęść – czy też może je niejako obserwować. Stosownie do tego pojawiają się kategorie estetyczne takie, jak wzniosłość, wielkość, wspaniałość, potęga, przerastająca możliwość przeciwstawienia się jej wpływu na bieg